

Dagiti Reperensia iti Workbook iti Gimong a Panagbiag ken Ministerio

MARSO 1-7

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 7-8

“Dagiti Masursuro iti Kampo ti Israel”

it-2 23 ¶7

Kongregasion

Iti Israel, masansan a dagiti responsable a pannakabagi ti nagakem maipagapu kadagiti umili. (Esd 10:14) Gapuna, ti “papanguluen dagiti tribu” ti nagidiaya kalpasan ti pannakaipasdek ti tabernakulo. (Nu 7:1-11) Kasta met, ti papadi, dagiti Levita, ken “dagiti pannakaulo dagiti umili” kas pannakabagi pinatalgedanda babaen iti selio ti “mapagpiaran nga urnos” idi kaaldawan ni Nehemias. (Ne 9:38-10:27) Bayat ti panagdaliasat ti Israel idiy let-ang, adda idi “papanguluen ti gimong, dagidiay napaayaban iti gimong, agdindinamag a lallaki,” a 250 kadakuada ti kimmappon kada Kore, Dat-an, Abiram, ken On iti panaguummongda maibusor kada Moises ken Aaron. (Nu 16: 1-3) Kas panangtungpalna iti nadibinuan a panangiwanwan, nangpili ni Moises iti 70 kadagiti lallakay ti Israel nga op-opisial tapno tumulongda kenkuana a mangibaklay iti “awit dagiti umili” a saanna idi a kabaelan nga ibaklay nga is-isuna. (Nu 11: 16, 17, 24, 25) Dakamaten ti Levitico 4:15 “dagiti lallakay iti gimong,” ket apgarang a dagiti pannakabagi dagiti umili isu dagiti lallakay, dagiti pannakaulo, dagiti ukom, ken dagiti opisial ti nasion.—Nu 1:4, 16; Jos 23:2; 24:1.

it-2 1033 ¶6

Ruben

Iti pakarso ti Israel, dagiti Rubenita, nga agsinnumbangir nga inabay dagiti kaputo-

tan da Simeon ken Gad, ket naisaad iti makin-abagatan a sikigan ti tabernakulo. No agmartsada, daytoy a tallo a tribu a benneg nga indauluan ti Ruben sinarunda ti tallo a tribu a benneg ti Juda, Isacar, ken Zabulon. (Nu 2:10-16; 10:14-20) Daytoy met ti urnos idi indatag dagiti tribu ti datdatonda idi aldaw a pannakainagurar ti tabernakulo.—Nu 7:1, 2, 10-47.

w04 8/1 25 ¶1

Dagiti Tampok iti Libro a Numeros

8:25, 26. Tapno agtultuloy ti nasayaat a serbisio dagiti Levita, ken kas panangkabilangan iti edadda, naibilin ti panagretiro dagiti nataengan a lallaki manipud iti inkapilitan a panagserbi. Nupay kasta, mabalin nga agboluntarioda a tumulong kadagiti Levita. Nupay awan ti panagretiro ita manipud iti panagbalin a managibumbunannag iti Pagarian, adda napateg a leksion nga isuro ti prinsipio daytoy a linteg. No adda dagiti obligation a saan a maitungpal ti maysa a Kristiano gapu iti kinalakay wenco kinabaket, mabalinna ti makiraman iti kita ti serbisio a kabaelanna.

Panagkali iti Naespirituan a Gameng

it-1 1069

Inauna

Yantangay ti inauna nga annak a lallaki kadagiti Israelita isuda dagidiay nakalinia nga agbalin nga ul-ulot ti nadumaduma a sangakabbalayan, inrepresentarda ti intero a nasion. Iti kinapudnona, tinukoy ni Jehova ti intero a nasion kas ‘inauna,’ yantangay dayta ti inauna a nasionna gapu iti Abrahamiko a tulag. (Ex 4:22) Gapu iti panangtaginayonna kadagiti biagda, imbilin ni Jehova a “ti tunggal lalaki

nga inauna a mangilukat iti tunggal aakan iti annak ti Israel, kadagiti tattao ken an-animal,” masantipikar kenkuana. (Ex 13:2) Gapuna, ti inauna nga annak a lallaki ket naikeddeng nga agpaay iti Dios.

MARSO 8-14

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 9-10

“No Kasano nga Idadauluan ni Jehova ti Ilina”

it-1 1330 ¶6

Kampo, Pakarso

Ti panagakar daytoy a nakadakdakkel a pakarso iti sabali manen a pagpakarsuan (nga agarup 40 a kakasta a panagpakarso ti inestoria ni Moises iti Numeros 33) ket maysa met a nakaskasdaaw a pakakitaan iti kinaorganisado. Bayat a ti ulep agtalalinaed iti rabaw ti tabernakulo, saan met nga umakar ti pakarso. No umalis ti ulep, umakar metten ti pakarso. “Iti panagbilin ni Jehova agpakarsoda, ket iti panagbilin ni Jehova agluasda.” (Nu 9:15-23) Naipawat dagitoy a bilin ni Jehova iti intero a pakarso babaen ti dua a trumpeteta a pirkak a naaramid babaen ti panagpitpit. (Nu 10:2, 5, 6) Dagiti naisangsangayan nga agbaliwbaliw nga uni nagserbida a pagilasinan nga umakaren ti pakarso. Damo a napasamak daytoy iti “maikadua a tawen [1512 K.K.P.], iti maikadua a bulan, idi mai-kaduapulo nga aldaw.” Sumaruno iti lakasa ti tulag, agluas ti umuna a tallo a tribu a benneg nga indauluan ti Juda a sarunuen ti Isacar, kalpasanna ti Zabulon. Sinaruno ida dagiti Gersonita ken dagiti Merarita a mangaw-awit iti naituding kadakuada a paspaset ti tabernakulo. Simmaruno ti tal-

lo a tribu a benneg nga indauluan ti Ruben ken sinaruno ti Simeon ken Gad. Simmaruno kadakuada dagiti Cohatita agraman ti santuario, kalpasanna ti maikatlo a tallo a tribu a benneg, ti Efraim, a sinaruno ti Manases ken Benjamin. Kamaudiananna, kas guardia iti likudan simmaganad ti benneg nga indauluan ti Dan a kaduana ti Aser ken Neftali. Gapuna ti dua a kaaduan ken kapigsaan a benneg ti nagsaad a guardia iti sanguanan ken iti likudan.—Nu 10:11-28.

w11 4/15 4-5

Mailasinyo Kadi ti Pammaneknek iti Panangiwanwan ti Dios?

Kasanotayo a maipakita nga ap-apresia-rentayo ti panangiwanwan ti Dios? Kinuna ni apostol Pablo: “Agtulnogkayo kadagidiay mangidadaulo kadakayo ket agpasakupkayo.” (Heb. 13:17) Saan a kanayon a nalaka nga aramiden dayta. Kas panangyilustrar: Ipapanmo a maysaka nga Israelita idi kaaldawan ni Moises. Kalpasan ti nawatiwat a pampannagnayo, nagsardeng ti munmon. Kasano ngata kabayag dayta? Maysa nga aldaw? Maysa a lawas? Sumagmaman-no a bulan? Pampanunotem: ‘Masapul kadi nga iruarko amin ti nayempake a garga-retko?’ Mabalin nga iti damo, dagiti laeng napapateg a banag ti iruarmo. Kalpasan ti sumagmamano nga aldaw, gapu ta adda dimo mabirokan, iruarmo aminen a gargetremo. Ngem idi dandani mairuarmo aminen, nakitam nga agpangaton ti munmon isu nga agempakeka manen! Saan a nalaka dayta. Kaskasdi, masapul nga “agluas a dagus” dagiti Israelita.—Num. 9: 17-22.

Ania ngarud ti aramidentayo no adda instruksion a maawattayo manipud iti Dios? Ikagumaantayo kadi nga iyaplikar

dayta a “dagus”? Wenno itultuloytayo lat-ta nga aramiden ti nakairuamantayo? Pamiliartayo kadi kadagiti kabaruun nga instruksion, kas koma iti panangikondulta iti panagadal iti Biblia, panangasaba kadagiti ganggannaet ti lenguaheda, regular a pannakiraman iti panagdaydayaw ti pamilia, pannakitinnulong iti Hospital Liaison Committee, ken umiso a konduktta kadagiti kombension? Maipakitatayo met ti panangapresiartayo iti panangiwan-wan ti Dios no awatentayo ti balakadna. No agaramidtayo kadagiti napateg a desision, agpaiwanwantayo ken ni Jehova ken iti organisasionna imbes nga agtalektayo iti bukodtayo a sirib. Ken kas iti maysa nga ubing nga agpannuray iti proteksion kadagiti nagannakna no dumteng ti bagyo, agkamangtayo met iti organisasion ni Jehova no dumteng dagiti arig bagyo a problema.

Panagkali iti Naespirituan a Gameng

it-1 903 ¶5

Gimong, Asamblea

Kinapateg ti Panaggigimong. Ti kinapateg ti naan-anay a panangaprobertsar kadagiti probision ni Jehova maipaay iti panaggigimong tapno gumun-od kadagiti naespirituan a pagimbagan ket naipaganetget mainaig iti tinawen a pannakarambak ti Paskua. Magessat a mapapatay ti lalaki a nadalus idi ken saan a nagbaniaga ngem liniwayanna a rambakan ti Paskua. (Nu 9:9-14) Idi pinaayaban ni Ari Ezekias dagiti agnanaed iti Juda ken Israel nga umayda iti Jerusalem maipaay iti rambak ti Paskua, ti maysa a paset ti mensahena ket: “Dakayo nga annak ti Israel, agsublikayo ken Jehova . . . dikay pasikkilen ti tengngedyo a kas iti inara-

mid dagidi ammayo. Ilugaranyo ni Jehova ket umaykayo iti santuariona a sinanti-pikarna agingga iti tiempo a di nakedngan ket agserbikayo ken Jehova a Diosyo, tap-no ti sumsumged nga ungetna agbaw-ing koma manipud kadakayo. . . . Managparabur ken naasi ni Jehova a Diosyo, ket saannakayto nga itallikudan iti rupa no agsublikayo kenkuana.” (2Cr 30:6-9) Ti si-papakinakem a di itatabuno pudno unay nga impasimudaagna ti panangbaybay-a iti Dios. Ket, nupay dagiti piesta a kas iti Paskua saan a rambakan dagiti Kristiano, mayanatup nga indagadag kadakuada ni Pablo a saanda a baybay-an dagiti regular a panaggigimong ti ili ti Dios, a kinunana: “Agpipinnanunottayo koma iti maysa ken maysa tapno mangparegta iti ayat ken nasayaat nga ar-aramid, a saantay a baybay-an ti panagtataripnongtayo a sangsangkamaysa, kas iti kaugalian ti dad-duma, no di ket agpipinnaregtatayo, ket nangnangruna a kasta bayat a makitkita-yo nga umas-asidegen ti aldaw.”—Heb 10: 24, 25; kitaenyo ti KONGREGASION.

MARSO 15-21

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 11-12

“Apay a Liklikan ti Panagrekiamo?”

w01 6/15 17 ¶20

Dikay Agbalin a Managdengngeg a Makalipat

²⁰ Pulos a di ipalubos ti kaaduan a Kristiano a matnagda iti seksual nga imoralidad. Ngem nasken nga agannadtayo di la ket ta agduyostayo nga agtanabutob nga agbanag iti pannakapukaw ti anamong ti Dios. Balakadannatayo ni Pablo: “Ditay

met suboken ni Jehova, kas iti sumagmamano kadakuada a nangsubok kenkuana, tapno laeng mapukawda babaen kadagiti serpiente. Dikay met agbalin a managtanabutob, a kas iti sumagmamano kadakuada a nagtanabutob, tapno laeng mapukawda babaen iti manangdadael.” (1 Corinto 10:9, 10) Nagtanabutob dagiti Israelita maibusor kada Moises ken Aaron—wen, maibusor pay ketdi iti Dios a mismo—a nagreklamoda maipapan iti namilagruan ti pannakaipaayna a manna. (Numeros 16:41; 21:5) Basbassit kadi ti panagrurod ni Jehova gapu iti panagtanabutobda ngem iti pannakiabigda? Ipakita ti salaysay ti Biblia nga adu a managtanabutob ti pinatay dagiti serpiente. (Numeros 21:6) Sakbay dayta, nasurok a 14,700 a rebelioso a managtanabutob ti napapatay. (Numeros 16:49) Ditay koma ngarud suboken ti kinaanus ni Jehova babaen ti di panagraem kadagiti probision nga ipapayayna.

w06 7/15 15 ¶7

‘Dikay Agtantanabutob’

⁷ Anian a nagbaliw ti kababalin ti Israeil! Indaydayawda idi ni Jehova babaen ti kanta ti panagyaman kalpasan a nawayayaanda idiy Egipto ken naispalda iti Nalabaga a Baybay. (Exodo 15:1-21) Ngem idi dimteng dagiti narigat a kasasaad idiy let-ang ken gapu iti butengda kadagiti Canaanita, nagbalinen a nareklamo ti ili ti Dios. Imbes nga agyamanda iti Dios gapu iti natagiragsakda a wayawa, isu ketdi ti pabasolenda gapu ta sibibiddut nga impagarupda a naikapisda kadagiti nasayaat a bambanag. No kasta, ti panagtanabutobda ket mangipakita nga awananda iti umiso a panangipateg kadagiti probision ni Je-

hova. Saan a pakasdaawan a kinunana: “Kasanonto kabayag daytoy araramiden a panagtanabutob maibusor kaniak daytoy dakes a gimong?”—Numeros 14:27; 21:5.

it-2 1015 ¶10

Riri

Panagtanabutob. Ti panagtanabutob ket makaupay ken makadismaya. Di nagbayag kalpasan ti iruruar dagiti Israelita manipud idiy Egipto, nagtanabutobda maibusor ken Jehova, a nagsapulda iti biddut kada-giti adipenna a da Moises ken Aaron a dinutokanna a mangidaulo. (Ex 16:2, 7) Idi agangay, dagiti reklamoda ti nakaupayan unay ni Moises nga uray la kiniddawna a matay. (Nu 11:13-15) Ti panagtanabutob ket mabalin a pagpeggadan ti biag daydiay agtantanabutob. Ti bambanag a sinoa dagiti managtanabutob maibusor ken Moises ket imbilang ni Jehova kas panagrebelde ken panagreklamo a mismo iti panangida-ulona. (Nu 14:26-30) Adu ti natay gapu iti panagsapulda iti biddut.

Panagkali iti Naespiritan a Gameng

it-2 249

Manna

Deskripsiom. Ti manna ket “puraw . . . a kasla bukel ti kulantro” ken ‘kalanglang’ ti tutot ti bedelio, maysa a banag a kasla allid ken aganninaw nga umarngi iti porma ti perlas. Ti ramanna ket kapadpa-da ti “raman dagiti dippit a tinapay nga addaan diro” wenco “nalanaan a nasam-it a tinapay.” Kalpasan a magiling dayta iti paggilingan a pusiposen ti ima wen-no mabayo iti alsong, mailambong wenno maporma kas tinapay sa mailuto.—Ex 16: 23, 31; Nu 11:7, 8.

MARSO 22-28

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 13-14

“No Kasano a Mapaturednatayo ti Pammati”

w06 10/1 16-17 ¶5-6

Natured Gapu iti Pammati ken Nadiosan a Panagbuteng

⁵ Nupay kasta, dua kadagiti nagsimisim, da Josue ken Caleb, ti magagaran a sumrek iti Naikari a Daga. Dagiti Canaanita ket ‘tinapay kadatayo,’ kinunada. “Ti pagsalinnonganda pimmanaw iti ngatuenda, ket ni Jehova adda kadatayo. Dikay agbuteng kадакуада.” (Numeros 14:9) Al-allilawen laeng kadi da Josue ken Caleb ti bagbagida? Saan a pulos! Nakitada ken ti intero a nasion ti Israel no kasano nga imbabain ni Jehova ti nabileg nga Egipto ken dagiti didiosenda babaen ti Sangapulo a Saplit. Nakitada met no kasano a ni Jehova linemmesna ni Faraon ken ti namilitariaan a buyotna iti Nalabaga a Baybay. (Salmo 136:15) Nalawag, saan a nainkaintegan ti panagbuteng dagiti sangapulo a nagsimisim ken dagiti namati kadakuda. “Kasanonto kabayag nga awananda iti pammati kaniak kadagiti amin a pagilasinan nga inaramidko iti tengngada?” kinuna ni Jehova gapu iti napalalo a pannakadismayana.—Numeros 14:11.

⁶ Impatuldo ni Jehova no ania a talaga ti parikut—kurang ti pammati dagiti Israelitea kas ipakita ti panagbutengda. Wen, agkanaig unay ti pammati ken kinatured, isu nga insurat ni apostol Juan maipapan iti kongregasion Kristiano ken iti naespirituan a pannakidangadangna: “Daytoy ti panagballigi a nangparmek iti lubong, ti pammatisitayo.” (1 Juan 5:4) Iti kaalda-

wantayo, maiparparangarang ti pammati a kas iti impakita da Josue ken Caleb. Kas resultana, maikaskasaba ita ti naimbag a damag ti Pagarian iti intero a lubong babaen kadagiti nasurok nga innem a milion a Saksi ni Jehova, agtutubo ken nataengan, nabileg ken nakapuy. Awan ti kabusor a nakabael a mangpaulimek iti daytoy a nabileg, maingel a bunggoy.—Roma 8:31.

Panagkali iti Naespirituan a Gameng

it-1 740

Ti Daga nga Inted ti Dios iti Israel

TI DAGA nga inted ti Dios iti Israel ket pudno a nasayaat a daga. Nangibaon ni Moises kadagiti managsimisim nga umununa iti nasion tapno sukimatenda ti Naikari a Daga ken tapno mangalada kadagiti pakakitaan iti apitna. Idi nagsublida, nangyegda kadagiti higos, granada, ken nakadakdakkel a raay ti ubas nga uray la dua a lallaki ti nangawit iti dayta babaen iti maysa nga arimata! Nupay nagsanudda a sibubuteng gapu iti kaawan pammati, impadamagda: Ti daga “pudno a pagayayusan ti gatas ken diro.”—Nu 13:23, 27.

MARSO 29-ABRIL 4

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 15-16

“Liklikan ti Kinapannakkel ken Sobra a Panagtalek iti Bagi”

w11 9/15 27 ¶12

Am-ammonaka Kadi ni Jehova?

¹² Ngem bayat nga agturturong dagiti Israelitea iti Naikari a Daga, impagarup ni Kore nga adda di umiso iti urnos ti Dios. Kalpasanna, 250 a lallaki ti dimmasig ken Kore ket kayatda ti mangaramid kadagiti panagbalbaliw. Mabalin nga agtalekda a

nasinged ti relasionda ken Jehova. Kinunada ken Moises: "Umanayen dayta kadakayo, agsipud ta ti intero a gimong nasantuanda amin ket ni Jehova adda iti tengngada." (Num. 16:1-3) Natangsit ken nalabes ti panagtalekda iti bagida! Insungbat ni Moises: "Ipakaammonto ni Jehova no asino ti kukuana." (**Basaen ti Numeros 16:5.**) Sakbay nga agngudo ti sumaruno nga aldaw, natay ni Kore ken ti amin a dimasig kenkuana.—Num. 16:31-35.

w11 9/15 27 ¶11

Am-ammonaka Kadi ni Jehova?

¹¹ Dakkel ti nagdumaan da Moises ken Kore no maipapan iti panagraem kadagiti urnos ken pangneddeng ni Jehova. Ti reaksionda ket adda epektuna iti panangmatmat kadakuada ni Jehova. Ni Kore ket maysa a Kohatita a Levita ken aduan iti pribilehio. Mabalin a ramanen dayta ti pannakakitana iti panangisalakan ni Jehova kadagiti Israelita iti Nalabaga a Baybay, panangsugtana iti panangukom ni Jehova kadagiti nasukir nga Israelita iti Bantay Sinai, ken maysa kadagiti agaw-awit iti lakasa ti tulag. (Ex. 32:26-29; Num. 3:30, 31) Agparang a nasundo ken Jehova iti adu a tawen ken raraemen ti adu nga Israelita.

Panagkali iti Naespiritan a Gameng

w98 9/1 20 ¶1-2

Siguraduem nga Iyun-una Dagiti Rebbeng nga Iyun-una!

Saan a linaglag-an ni Jehova dayta a banag. Kuna ti Biblia: "Ket ni Jehova kinunana ken Moises, Ti lalaki pudno a mapapatayto." (Numeros 15:35) Apay a nakapungtot ni Jehova iti inaramid ti lalaki?

Naipaayan dagiti tattao iti innem nga aldaw a mangayo ken mangasikaso kadagiti

kasapulanda kas iti taraon, pagan-anay, ken pagtaengan. Ti maikapito nga aldaw ket agpaay kadagiti naespiritan a kasapulanda. Saan a dakes ti mangayo, ngem di umiso nga usaren iti panangayo ti panawen a nailasin a mausar iti panagdayaw ken Jehova. Nupay awan dagiti Kristiano iti sidong ti Linteg Mosaiko, saan kadi nga isurona kadatayo daytoy a pasamak nga ipangrunatayo dagiti rebbeng nga iyun-una?—Filipos 1:10.

ABRIL 5-11

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 17-19

"Siak ti . . . Tawidmo"

w11 9/15 13 ¶9

Pampaneknekam Kadi a ni Jehova ti Bingaymo?

⁹ Panunotem dagiti Levita nga awan ti tawidda a daga. Gapu ta inyun-unada ti natin-aw a panagdayaw, masapul nga agtalekda nga ipaay ni Jehova ti kasapulanda ta kinunana: "Siak ti binglaymo." (Num. 18:20) Nupay ditay agserserbi iti literal a templo kas kadagiti papadi ken Levita, matuladtayo ti panagtalekda nga ipaay ni Jehova ti kasapulantayo. Bayat nga umas-asideg ti panungpalan, rumigrigat ti kasasaad isu a masapul nga ad-adda nga agtalektayo nga ipaay ti Dios ti kasapulantayo.—Apoc. 13:17.

w11 9/15 7 ¶4

Ni Jehova ti Bingayko

⁴ Ania ti kaipapanan dayta nga annongan para kadagiti Levita? Kuna ni Jehova nga imbes nga umawatda iti tawid a daga, isu ti bingayda gapu ta naitalek kadakuada ti nakapatpateg a pribilehio. Ti tawidda ket "ti kinapadi ken Jehova." (Jos. 18:7)

Ipakita ti konteksto ti Numeros 18:20 a saanda met a pumanglaw. (**Basaen ti Numeros 18:19, 21, 24.**) Maikkan dagiti Levita iti “tunggal apagkapullo iti Israel kas tawid a supapak ti panagserbida.” Umawatda iti 10 a porsiento iti amin nga apit ti Israel ken kadagiti immaduan dagiti dinguenda. Ngem mangted met dagiti Levita iti apagkapullo ti inawatda, ti “kasyaatan iti dayta,” kas pangsuporta iti kinapadi. (Num. 18:25-29) Maited met kadagiti papadi ti “amin dagiti nasantuan a kontribusion” nga ited dagiti annak ti Israel iti Dios iti lugar a pagdaydayawan. Makapagtalek ngarud dagiti papadi nga ipaay ni Jehova ti kasapulanda.

Panagkali iti Naespirituun a Gameng

g02 6/8 14 ¶2

Azin—Nagpateg a Produkto

Ti asin ket nagbalin met a simbolo ti kinatibker ken kinapermanente. Isu nga iti Biblia, ti agnanayon a tulag ket naawagan idi a “tulag ti asin.” Dagiti nagtulag masansan nga aglanglangda a mangan, a ti asin ti mangpatalged iti tulagda. (Numeros 18:19) Iti sidong ti Linteg Mosaiko, maasinan dagiti maidaton iti altar, nga awan duadua a mangipamatmat nga awan pakapilawan dagitoy.

ABRIL 12-18

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 20-21

“Agtalinaedka a Naemma Uray Narigat ti Situasionmo”

w19.02 12 ¶19

Sapulem ti Kinaemma Tapno Maparagsakmo ni Jehova

19 Maliklikantayo ti agkamali. Panunotem manen ni Moises. Adun a dekada a nag-

talinaed a naemma ken naparagsakna ni Jehova. Ngem idi dandanin agpatingga ti 40 a tawen a panagdaliasatda idiy let-ang, saan a naipakita ni Moises ti kinaemma. Kapatpatay ken kaipumpumpom idi idiy Kades ti manangna a mabalin a nangisalakan kenkuana idiy Egipto. Ket irekreklamo manen dagiti Israelita a mabaybay-anda. Iti daytoy a gundaway, ‘irekramoda ken Moises’ ti kaawan ti danum. Nagrekramoda uray adun a milagro ti inaramid ni Jehova babaen ken Moises ken nabayagen nga agsaksakripisio ni Moises a mangidaulo kadakuada. Saan laeng a ti kaawan ti danum ti irekreklamoda. Irekramoda met ni Moises, a kasla ketdin basolna a mawawda.—Num. 20:1-5, 9-11.

w19.02 13 ¶20-21

Sapulem ti Kinaemma Tapno Maparagsakmo ni Jehova

20 Nakapungtot unay ni Moises isu a napukawna ti kinaalumamayna. Imbes nga agsao iti dakkel a bato, kas imbilin ni Jehova, inungtanna dagiti tattao sa imbagana nga isu ti mangaramid iti milagro. Kalpasanna, namindua a pinang-orna ti dakkel a bato ket pimsuak ti adu a danum. Nakaaramid iti nakaro a kamali gapu ta nagpannakkel ken nakapungtot. (Sal. 106: 32, 33) Gapu ta temporario a napukaw ni Moises ti kinaemmana, saan a napalubosan a sumrek iti Naikari a Daga.—Num. 20:12.

21 Adda dagiti napateg a masursurotayo iti daytoy a pasamak. Umuna, masapul a kanayon nga ikagumaantayo ti agtalinaed a naemma. Uray no apagbiit laeng a ditay maipakita dayta, baka agpanakkeltayo ket sidadarasudos nga agsao ken agtignaytayo. Maikadua, narigat ti agbalin a naemma no mais-stress-tayo, isu nga ikagumaantayo nga ipakita dayta.

w09 9/1 19 ¶15

Ukom a Natibker no Maipapan iti Umiso

Umuna, saan nga imbaga ti Dios ken Moises a kasaritana dagiti umili, nangruna ti panangakusar kadakuada kas rebelde. Maikadua, ti Dios ket saan a pinadayawan da Moises ken Aaron. ‘Didak sinantipikar,’ kuna ti Dios. (Bersikulo 12) Idi kinuna ni Moises, “mangparuarkami iti danum,” kas man la ibagbagana nga isuda ken Aaron –saan a ti Dios—ti simimilagro a nangipaay iti danum. Maikatlo, ti sentensia ket mayataday kadagiti inaramid ti Dios iti napalpalabas. Di pinalubosan ti Dios a makastrek idiy Canaan ti immun-una a kaputotan dagiti rebelde isu a dina met pinalubosan a makastrek da Moises ken Aaron. (Numeros 14:22, 23) Maikapat, da Moises ken Aaron ti mangidadaulo iti Israel. Dagidiay nakaitalkan ti adu a responsabilidad, dakdakkel met ti sung-sungbatanda iti Dios.—Lucas 12:48.

Panagkali iti Naespirituán a Gameng

w14 6/15 26 ¶12

Kas ken Jehova Kadi ti Panangmatmatmo iti Pagkapuyan ti Tao?

¹² Mabalín koma a dagus a dinusa ni Jehova ni Aaron gapu kadagita nga inaramidna. Ngem nakitana a saan a dakes a tao ni Aaron. Agparang a naimpluensiaan laeng ni Aaron. Ngem idi naipabigbig dagiti basolna, sidadaan nga inaklonna dagita ket inawatna ti pangneddeng ni Jehova. (Ex. 32:26; Num. 12:11; 20:23-27) Tinagipateg ni Jehova ti pammati ken panagbabawi ni Aaron. Kalpasan ti ginasut a tawtawen, malaglagiptayo pay laeng ni Aaron ken dagiti kaputotanna kas managbuteng ken Jehova.—Sal. 115:10-12; 135:19, 20.

ABRIL 19-25

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 22-24

“Pagbalinen ni Jehova a Bendision ti Lunod”

bt 53 ¶15

Panangideklara iti “Naimbag a Damag Maipapan ken Jesus”

5 Kas idi umuna a siglo, ti panangidadanes saanna met a napasardeng ti panangasa-ba dagiti adipen ti Dios ita. Ti masansan a pannakapilit dagiti Kristiano nga umakar iti sabali a lugar—iti man pagbaludan wenna iti sabali a pagilian—ket nakatulong ketdi iti pannakaidanon ti mensahe maipapan iti Pagarian kadagiti tattao iti dayta a sabali a lugar. Kas pagarigan, kabayatan ti Maikadua a Sangalubongan a Gubat, naaddaan dagiti Saksi ni Jehova iti naisangsangayan a gundaway a mangasaba kadagiti kampo konsentrasiún dagiti Nazi. Kuna ti maysa a Judío a nakasabaan dagiti Saksi sadiy: “Ti kinatibker ti pakinakem dagiti balud a Saksi ni Jehova ti nangkombinsir kaniak a naibatay iti Kasuratan ti pammatida. Dayta ti gapuna a nagbalinak met a Saksi.”

it-1 1434

Kinamauyong

Kinamauyong ti Ibusor ken Jehova. Ni mammadto Balaam simamaag a tinariga-gayanna ti agipadto maibusor iti Israel tapno umawat iti kuarta manipud ken Ari Balak dagiti Moabita, ngem binaliktad ken linapdan ni Jehova dagiti panagreg-getna. Insurat ni apostol Pedro maipapan ken Balaam a ti “maysa nga awan timek-na nga animal a pagtrabaho, a nagsao iti timek ti maysa a tao, ti nanglapped iti minamauyong a turongen ti mammadto.” Maipaay iti kinamauyong ni Balaam, inusar

ti apostol ti Griego a sao a *pa-ra-phro-ni'a*, a ti kaipapananna ket "mapukaw ti panu-not ti maysa."—2Pe 2:15, 16; Nu 22:26-31.

Panagkali iti Naespiritan a Gameng

w04 8/1 27 ¶2

Dagiti Tampok iti Libro a Numeros

22:20-22—Apay a gimmil-ayab ti unget ni Jehova maibusor ken ni Balaam? Imbagani Jehova ken ni propeta Balaam a saanna a rumbeng nga ilunod dagiti Israelita. (Numeros 22:12) Ngem simmurot ti propeta kadagiti lallaki nga imbaon ni Balak buyogen ti determinasion a mangilunod iti Israel. Kayat ni Balaam nga ay-aywen ti Moabita nga ari tapno umawat iti gunggona manipud kenkuana. (2 Pedro 2:15, 16; Judas 11) Uray napilitan ni Balaam a mangbendision imbes a mangilunod iti Israel, ginun-odna ti anamong ti ari babaen ti panangisingasingna iti ari nga usarennadagiti babbai nga agdaydayaw ken ni Baal tapno sulisogenda dagiti Israelita a lallaki. (Numeros 31:15, 16) Gapuna, nagunget ti Dios ken ni Balaam gapu iti nasikap a kinaagum ti propeta.

ABRIL 26-MAYO 2

GAMENG MANIPUD ITI SAO TI DIOS | NUMEROS 25-26

"Adda Kadi Epektuna iti Dadduma ti Araramiden ti Maysa a Tao?"

Ivs 118 ¶1-2

"Adaywanyo ti Seksual nga Immoralidad!"

MAPAN ti manggalap iti lugar a pakabiro-kanna iti klase ti ikan a kayatna a maala. Pumili iti appan nga ikabilna iti banniit sa iwayatna iti danum. Agan-anus nga aguray. Inton kumagat ti ikan, guyoden-na tapno maikawit ti banniit iti ngiwat ti

ikan. Kalpasanna, ingatonan ti banniit tap-no maalana ti ikan.

¶2 Iti umasping a pamay-an, mabalin a masiluan dagiti tattao. Kas pagarigan, dandani idin makadanon dagiti Israelita iti Naikari a Daga idi nagkampoda iti Tanap ti Moab. Inkari ti ari ti Moab nga ikkanna iti adu a kuarta ti maysa a lalaki nga agnagan Balaam no mailunodna ti Israel. Idi agangay, nakapanunot ni Balaam iti pamay-an tapno ilunod a mismo dagiti Israelita ti bagbagida. Pinilina a naimbag ti appanna. Nangibaon kadagiti Moabita a babbai iti kampo dagiti Israelita tapno gargarienda dagiti lallaki sadiay.—Numeros 22:1-7; 31:15, 16; Apocalipsis 2:14.

Ivs 119 ¶4

"Adaywanyo ti Seksual nga Immoralidad!"

¶4 Apay a kasta la unay ti kinaadu ti nabiktima iti appan ni Balaam? Pinampanunotda laeng ti bukodda a pagragsakan, ket naliapatanda ti amin nga inaramid ni Jehova para kadakuada. Adu koma ti rason dagiti Israelita tapno agbalinda a napudno iti Dios. Winayawayaanida iti panna-kaadipenda idiy Egipto, inikkanna ida iti taraon idiy let-ang, ken sitatalged nga impanna ida iti asideg ti pagserkan ti Naikari a Daga. (Hebreo 3:12) Kaskasdi a nasulisogda iti seksual nga immoralidad. Insurat ni apostol Pablo: "Ditay met iyugali ti seksual nga immoralidad, kas iti dadduma kadakuada a nakiraman iti seksual nga immoralidad, isu a natay[da]."—1 Corinto 10:8.

Panagkali iti Naespiritan a Gameng

it-1 418 ¶5-6

Beddeng

Gapuna agparang a ti pannakaibunong ti daga kadagiti tribu natarawidwidan

babaen iti dua a pangibatayan: ti resulta ti binnunot, ken ti kadakkel ti tribu. Ti binnunot mabalin nga impasdekna laeng ti pattapatta nga ayan ti daga a tawid nga agpaay iti tunggal tribu, ngarud ipatuldona ti tawid iti maysa benneg wenco iti sabali pay a paset ti daga, kas iti agturonsong iti amianan wenco abagatan, daya wenco laud, iti tanap iti igid ti baybay, wenco iti kabambantayan a rehion. Nagtud ken Jehova ti pangngeddeng manipud iti binnunot ket ngarud agserbi dayta a manglapped iti panagiinnimon wenco panagririri dagiti tribu. (Pr 16:33) Babaen itoy a pamay-an, ti Dios idalanna met ti bambanag tapno ti pakaisaadan ti tunggal tribu tumunos iti naipaltiing a padto ni patriarka Jacob idi matmatayen, kas nailanad iti Genesis 49:1-33.

Kalpasan a naikeddengen ti geografiko nga ayan ti maysa a tribu babaen ti panagbibinnunot, nasken ngarud a maikeiddeng ti kalawa ti teritoriana sigun iti maikadua a pangibatayan: ti kadakkel ti tribu. "Masapul a pagbibingayanyo ti daga a kas sanikua babaen ti binnunot sigun iti pampamiliayo. Rebbeng nga iyad-aduyo ti tawid daydiay aduan umili, ket rebbeng nga ibasbassityo ti tawid daydiay narasy. No sadino ti rummuaranto ti pannaka-bunot maipaay kenkuana, sadiay ti agbalinto a kukuana." (Nu 33:54) Agtalinaed ti pangngeddeng ti binnunot no maipapan iti pamunganayan a geografiko nga ayan, ngem mabalin a maaramid ti panangbalbaliw no maipapan iti kadakkel ti tawid. Gapuna, idi naammuan a dakkel unay ti teritoria ti Juda, nakissayan ti kalawa ti dagana babaen ti panangituding iti sumagmamano a paset dayta iti tribu ni Simeon.—Jos 19:9.